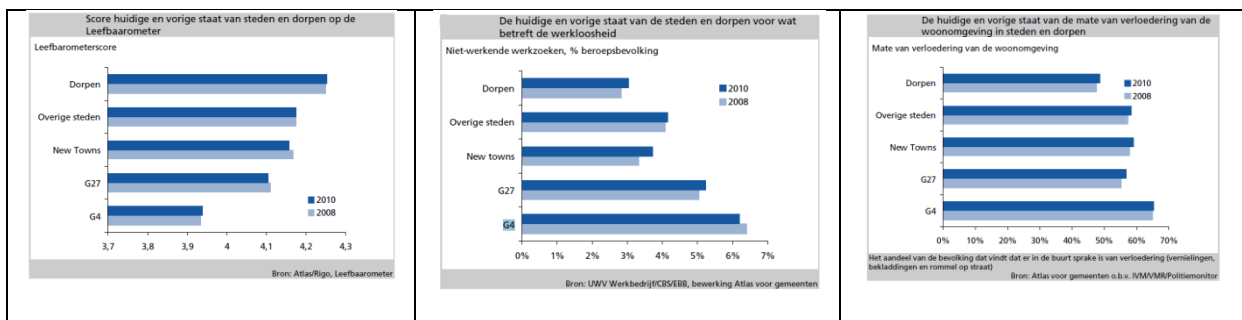

BIJLAGE V De sociaaleconomische situatie van de G-4 t.o.v. de G27 steden

De problematiek in de G-4 is vooral van sociaaleconomische aard, zoals te lezen is in ‘De staat van steden en dorpen’¹. Hierin wordt geconstateerd dat de steden in de Randstad de ‘economische motoren’ van Nederland zijn. In die steden concentreert zich de meeste werkgelegenheid, met ook nog eens de hoogste productiviteit per werknemer.” “de bedrijvigheid met de hoogste toegevoegde waarde concentreert zich in en om de steden in de Randstad om optimaal te kunnen profiteren van de agglomeratievoordelen. Uit divers onderzoek blijkt dat “hoogopgeleide mensen en hoogwaardige werkgelegenheid zich in toenemende mate zullen concentreren in en om de steden...”. “Ondanks de ruime beschikbaarheid van werk is de werkloosheid in de grote steden in de Randstad over het algemeen hoger dan in de steden buiten de Randstad.... Dat is het paradoxale van het succes van de stad; er wonen grote groepen mensen in de aantrekkelijke steden die niet profiteren van de kansen die steden bieden”.

De Leefbaarometerscore van de Atlas voor gemeenten geeft aan dat “duidelijk wordt dat de leefbaarheid in dorpen en meer landelijke gemeenten relatief gunstig is en vooral in de vier grote steden relatief ongunstig is. ... Opvallend is het verschil tussen de G27 en de G4 veel groter is dan de verschillen tussen de G27 en de andere twee categorieën steden.” “De vier grote steden kennen de hoogste werkloosheid, gevolgd door de G27 en de overige steden.” “De mate van verloedering van de woonomgeving is in de G4 het grootst” Zie ook de hieronder aangegeven grafieken.

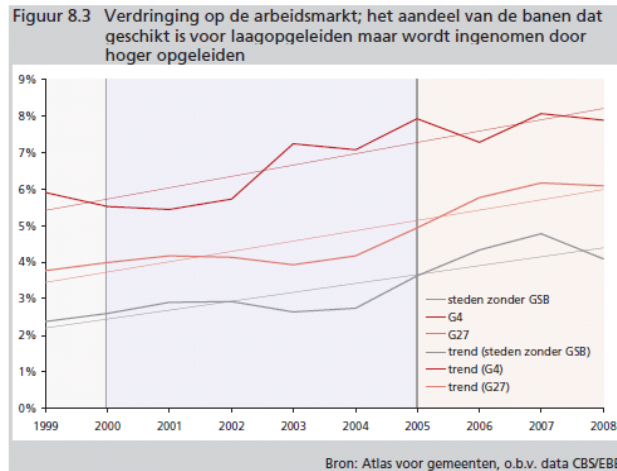

Het Centraal Planbureau constateert dat de omvang van, en de voorzieningen in de steden de drijvende kracht zijn achter het succes van de stad. Een stad biedt traditioneel niet alleen meer economische kansen, maar ook meer sociale ongelijkheid en onveiligheid. Ondanks de toegenomen aantrekkingskracht van en economische kansen in de grote steden is de kloof tussen laagopgeleiden en hoogopgeleiden niet kleiner geworden, en de ruimtelijke ongelijkheid alleen maar toegenomen. Verdringing op de arbeidsmarkt heeft voor een deel de sociale liftfunctie van de stad gefrustreerd². Een mogelijke oplossing kan worden gevonden in het opheffen van de mismatch en verdringing op de stedelijke arbeidsmarkt. Mismatch, omdat het niveau van kennis en vaardigheden onder bepaalde delen van de beroepsbevolking tekortschiet, waardoor banen die op zich geschikt zijn voor laaggeschoolden voor bepaalde delen van de beroepsbevolking nog steeds onbereikbaar zijn. Verdringing vindt vooral plaats door middelbaar- en hoogopgeleide jongeren (in grote getale aanwezig in de stad), waarschijnlijk vanwege de recessie (afname baankansen). Hoogopgeleiden hebben de banen voor laagopgeleiden ‘ingepikt’, waarmee de toegenomen economische kansen voor de laagopgeleiden in de steden weer teniet worden gedaan.

¹ Atlas voor gemeenten 2013

² WRR 2013: Naar een lerende economie, blz 259; Bureau Onderzoek en Statistiek gemeente Amsterdam 2011: de positie van laagopgeleiden op de arbeidsmarkt in de MRA

Naast deze ontwikkeling nemen in de grote steden ook de verschillen tussen mensen op basis van sociaaleconomische positie toe door het verdwijnen van de middenklasse (job polarisation).

Het instrument van de geïntegreerde territoriale investering (GTI) maakt het mogelijk met een mix van investeringsprioriteiten de problemen integraal aan te pakken. Centraal in die aanpak staat het voorwaarden scheppen om een mogelijke tweedeling te voorkomen en groei van de economie te bewerkstelligen. Hiervoor wordt ingezet op investeringen die de mismatch tussen vraag en aanbod op de stedelijke arbeidsmarkt verkleinen en het stedelijk vestigingsklimaat verbeteren. De keuze van inzet verschilt per stad en is afhankelijk van de lokale problematiek, economische structuur en bestuurlijke keuzes op grond van urgentie. Omdat specifieke problemen ook een territoriale dimensie kennen, is ook die keuze per gebied verschillend. Gezien de sociale component van de problematiek, maakt naast de inzet van het EFRO (toekomstig arbeidspotentieel), een inzet van het ESF (werkzoekenden met een uitkering) nadrukkelijk deel uit van deze integrale aanpak.